

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIJ-115/12-J

Název právnické osoby:	Základní škola Otokara Březiny Jihlava, Demlova 34
Sídlo:	Demlova 34/4765, 586 28 Jihlava
IČ:	47 366 419
Identifikátor:	600 117 294
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Pavlem Říhou, ředitelem školy
Zřizovatel:	statutární město Jihlava
Místo inspekční činnosti:	Demlova 34/4765, 586 28 Jihlava
Termín inspekční činnosti:	20. – 24. února 2012

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon):

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Aktuální stav školy

Škola se nachází na sídlišti a společně s další základní školou využívá školní areál vzájemně propojených pavilonů, školní jídelnu a bazén. Žáci mají k dispozici kmenové a odborné učebny (jazykové, počítačové, učebna komunikačních dovedností, školní dílna atd.), tělocvičnu, školní knihovnu a informační centrum. Součástí komplexu jsou hřiště, školní pozemek, skleník a přestávkový dvůr, který slouží nejen k pobytu žáků během velkých přestávek, ale také k výuce některých předmětů.

Škola se dlouhodobě zaměřuje na výuku cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií (ICT) a na zdravý životní styl. Vzhledem k tomuto zaměření je asi třetina žáků z jiné než spádové oblasti.

K 30. září 2011 vykazovala škola v 21 třídách 516 žáků, z toho 20 žáků zdravotně postižených, 1 nadaného žáka a 11 cizinců. V posledních třech letech se počet žáků pohybuje zhruba na stejné úrovni. Výuku zabezpečovalo 36 pedagogických pracovníků s početní převahou žen.

Základní vzdělávání se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) s motivačním názvem Naše cesty k učení. Zájmové vzdělávání ve školní družině a školním klubu probíhá podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Žáci mohou využít nabídku množství zájmových kroužků, jejichž činnost přispívá k jejich osobnostnímu rozvoji.

Od posledního inspekčního hodnocení školy došlo k výraznému posunu v oblasti materiálních podmínek školy. Finanční prostředky byly investovány do vybavení učeben i budovy školy. Škola je dlouhodobě zapojena do řady projektů včetně mezinárodních a spolupracuje se zahraničními školami. Pravidelně organizuje Veletrh zdraví, konferenci pro učitele anglického jazyka a další akce.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Společným cílem pedagogů školy je takový rozvoj osobnosti žáka, aby obstál ve společnosti a našel uplatnění v domácím i cizojazyčném prostředí při současném respektování jeho osobního maxima. V souladu s profilací školy a ŠVP ZV probíhají všechny vzdělávací a výchovné aktivity, které škola realizuje.

Rozšířená výuka cizích jazyků má tradici již od roku 1989. Anglický jazyk se v současnosti vyučuje od 1. ročníku. Jako druhý cizí jazyk se na druhém stupni vyučuje německý jazyk, jehož výuku zabezpečuje i rodilá mluvčí. Na prvním stupni někteří vyučující aplikují při výuce metodu CLIL (integrovaná výuka předmětu a anglického jazyka). Jazykové dovednosti mohou žáci následně rozvíjet v rámci mezinárodní spolupráce při výměnných pobytech např. v Holandsku, Rakousku, Polsku nebo při studijním pobytu v Anglii.

Zdravý životní styl je podporován mj. cíleným budováním zdravého klimatu ve škole, vytvořením relaxačních koutků na chodbách, stravováním ve školní jídelně, dlouhodobým zapojením do projektu Zdravá škola a dalších projektů.

Cíleně je podporováno a také vyžadováno využití prostředků ICT. Ve třídách jsou umístěny interaktivní tabule, dataprojektory, apod. Učitelé i žáci mají k technice zajištěn přístup, informační gramotnost je průběžně vyhodnocována a podporována systematickým zkvalitňováním prostředků ICT. Škola nabídla žákům, rodičům i učitelům řadu elektronických služeb, které zkvalitnily nejen komunikaci, ale také výuku. V praxi se osvědčuje webová aplikace Moodle sloužící pro tvorbu výukových systémů

a elektronických kurzů, využívaná např. i pro předávání zpracovaných domácích úkolů či prezentací. Ukládáním výukových materiálů ze strany vyučujících slouží zároveň jako podpora pro domácí přípravu žáků. Významnou podporou je rovněž zřízené informační centrum, které slouží ve výuce, k přípravě na vyučování i rozvíjení osobních zájmů, práci na projektech a prezentaci jejich výstupů na veřejnosti. *Školní knihovna jako centrum učení* je tak nejen název projektu, ale i reálná podpora hlavně čtenářské a informační gramotnosti.

Provázaná a cílevědomá podpora rozvoje funkčních gramotností a klíčových kompetencí byla sledována během inspekční činnosti napříč všemi ročníky a předměty. K naplnění těchto cílů také směřovaly použité metody a formy práce, aktivity a činnosti. Při sledované blokové výuce v projektech *MaFyáček* a *PřiVýDěj* bylo prohlubováno a doplňováno učivo daného ročníku včetně zařazení průřezových témat. Důraz byl kladen na aktivitu a vzájemnou spolupráci žáků, vyhledávání, zpracování, využití informací a prezentaci výsledků. Výuku v části věnované fyzice zajišťovali žáci oboru Přírodovědné lyceum spolupracující střední školy. Rozvoj všech funkčních gramotností podporuje rovněž nabídka volitelných předmětů, pořádání různých soutěží nebo jiných akcí a zapojení do mnoha projektů.

Ve většině hospitovaných hodin vyučující kladli důraz na osvojování a rozvoj všech klíčových kompetencí. Převažující zaujetí žáků příznivě ovlivňovalo osvojování znalostí a dovedností i atmosféru vyučovacího procesu. Do výuky byla zařazována práce žáků ve dvojicích i skupinách, která byla efektivní a plnila stanovené cíle. Vyučující podporovali vzájemnou komunikaci mezi žáky, střídali činnosti a zařazovali motivační aktivity. Žákům poskytovali individuální podporu a zohledňovali jejich vzdělávací potřeby, v menší míře se vyskytovala diferenciací učiva. Metody práce rozvíjely tvořivé myšlení, žáci byli vedeni k formulování postupů a vyjadřování svých názorů. Přínosem bylo propojení učiva s reálným životem a využívání mezipředmětových vztahů. Výuka byla podpořena učebnicemi, pracovními sešity, didaktickými pomůckami a materiály připravenými vyučujícími. V hodinách anglického jazyka byly rovnoměrně rozvíjeny receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti. K efektivitě a kvalitě vyučování přispívalo využívání prostředků ICT ve výuce, zejména interaktivní tabule, se kterou pracovali nejen vyučující, ale i žáci. Hodnocení výsledků práce probíhalo v průběhu i závěru výuky, žáci byli rovněž vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

V souladu se stanovenou koncepcí školy je sestaven učební plán ŠVP ZV. Disponibilní časová dotace byla využita zejména ve prospěch vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Člověk a příroda a k nabídce volitelných předmětů. Do výuky jsou pravidelně zařazovány projekty, jež jsou uskutečňovány formou blokového vyučování a další aktivity.

Efektivitou a kvalitou vzdělávání se systematicky zabývá jak vedení školy, tak pedagogická rada a metodická sdružení, jež pracují dle předem stanovené náplně činnosti. Rovněž průběžné sledování výsledků vzdělávání a celkové úspěšnosti žáků je samozřejmostí. Hodnocení individuálních a skupinových výsledků probíhá prostřednictvím vlastních evaluačních nástrojů (např. čtvrtletních písemných prací, vstupních písemných prací, prověrek) a je pravidelně projednáváno v pedagogické radě. Přehledy klasifikace i výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech jsou uváděny ve výročních zprávách o činnosti školy. Možnost bezplatného složení mezinárodně uznávaných zkoušek Cambridge v 5. a 9. ročníku je významným hodnotícím nástrojem s výstupem pro konkrétního žáka. Další důležitou zpětnou vazbu pro svoji vzdělávací činnost škola získala realizací projektu *Vlastním hodnocením ke zvyšování kvality*, v rámci kterého proběhlo nejen testování, ale i zadání dotazníků žákům, rodičům a pracovníkům školy. K ověření

dosažených kompetencí slouží zpracování a prezentace seminárních prací žáků v 9. ročníku. Dlouhodobě škola využívá také možnosti srovnání výsledků vzdělávání na celostátní úrovni prostřednictvím komerčních testů. Výsledky testování jsou poskytovány žákům a rodičům.

Předávání informací o vzdělávací nabídce a činnosti školy je věnována velká pozornost. Jedná se zejména o kvalitně vedené webové stránky, propagační materiály, publikování v místním tisku, výstupy z projektů a DVD. Přijímání žáků ke vzdělávání probíhalo v souladu s platnými právními předpisy.

Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Jedná se převážně o žáky s vývojovými poruchami učení. Ke dni inspekční činnosti byli 24 žáci vedeni jako individuálně integrovaní a vzdělávali se podle individuálního vzdělávacího plánu. Ze zpráv o vyšetření v poradenském zařízení vyplývá, že jako individuálně integrovaní by se měli vést i další žáci. Přestože je škola nevykázala ve výkazu o základní škole, vede je v evidenci a zohledňuje jejich vzdělávací potřeby, což bylo ověřeno jak ve výuce, tak v činnosti metodických sdružení. Žákům cizincům je věnována pozornost hlavně v jazykové oblasti, ale škola pořádá také různé akce, které posilují multikulturní povědomí a kterých se účastní i rodiče těchto žáků. Nadaní žáci mají prostor k rozvíjení svého nadání jak ve výuce, tak v soutěžích a projektech. Škola spolupracuje s Mensou České republiky a Centrem nadání.

Kromě standardního zajištění poradenských služeb ve škole dvěma výchovnými poradkyněmi a metodikem prevence škola nabízí také dyslektické kroužky a logopedickou asistenci. Donedávna ve škole působila také školní psycholožka, v letošním školním roce tato funkce není zřízena.

Vedle kvalitně zpracovaného minimálního preventivního programu k zajištění bezpečného prostředí ve škole přispívá pravidelná činnost výchovné komise, která bezodkladně řeší aktuální problémy. Pozitivní je rovněž činnost žákovské samosprávy, která se pravidelně setkává s ředitelem školy a podílí se na zajištění dodržování dohodnutých pravidel.

V rámci prevence školních úrazů jsou žáci pravidelně a průkazně seznamováni s bezpečnostními riziky, je vedena evidence úrazů žáků.

Každodenním životem školy jsou rozvíjeny sociální a personální kompetence žáků. Osobním příkladem pedagogických pracovníků, vytvářením společných pravidel a snahou o jejich dodržování jsou vedeni žáci k ohleduplnosti. K posilování sociálních vazeb a vzájemných vztahů žáků přispívá patronát žáků 9. ročníků nad 1. ročníky a adaptační programy pro žáky 6. – 8. ročníků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

V souladu se zápisem ve školském rejstříku vykonává právnická osoba činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny.

ŠVP ZV je zpracován dle zásad rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, ale není s ním plně ve shodě. Z jeho aktuální analýzy provedené při inspekční činnosti vyplývá, že je třeba rozpracovat zabezpečení výuky žáků se SVP, doplnit časové rozvržení vlastního hodnocení a doplnit osnovy některých volitelných předmětů. Učební osnovy vyučovaných předmětů jsou velmi podrobně rozpracovány do ročníkových tematických plánů, jejichž naplňování je detailně sledováno vyučujícími, metodickými sdruženími a koordinátory ŠVP a následně vyhodnocováno. Pozornost je věnována rovněž vyhodnocování úrovně klíčových kompetencí. Některé změny již byly v ŠVP ZV na

základě praxe provedeny. V současné době, v souvislosti s celkovým vyhodnocením naplňování ŠVP ZV, probíhá další revize a vzniká nová verze s dílčími úpravami.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání neobsahuje všechny části určené § 5 odst. 2 školského zákona, chybějící jsou uvedeny v Řádu školní družiny. Proto je potřeba uvést tento vzdělávací program do souladu s právním předpisem.

Vedení školy se systematicky zabývá kvalitou poskytovaného vzdělávání a naplňováním koncepce rozvoje školy. Ta je prioritně zaměřena na osobnostní rozvoj všech žáků a vytváří rámec pro perspektivní vývoj školy. Jednotlivé cíle jsou rozpracovány ve formě hlavních úkolů pro jednotlivé školní roky a postupně naplňovány. Na strategickém řízení se podílí především vedení školy ve spolupráci s předsedy metodických sdružení a jednotlivými koordinátory specializovaných činností. Stanovení kompetencí jednotlivých pracovníků, jejich povinnosti, pravomoci a úkoly jsou dány vnitřními dokumenty. Pravidelně se uskutečňují porady vedení školy, jednání pedagogické rady a metodických sdružení. Týmová spolupráce je ve škole na velmi dobré úrovni a je podporována, stejně jako rozvoj zdravých mezilidských vztahů, další delegování kompetencí a následná kontrola plnění úkolů. Kontrolní činnost je plánována a vyhodnocována. Její součástí je i hospitační činnost, která je chápána jako prostředek ke zkvalitnění práce pedagogického sboru, a proto ji vykonává nejen vedení školy, ale i předsedové metodických sdružení a další pedagogové.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Plní povinnosti, které vyplývají z právních předpisů. Podporuje ve vysoké míře další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), sám se ho aktivně účastní. Ve škole je účinně využívána vzhledem k vysokému množství zpracovaných projektů funkce projektového manažera. Uvádějící učitelé pomáhají začínajícím pedagogům se zapojením do systému práce a filozofie školy, pomoc je poskytována také pracovním vracejícím se po rodičovské dovolené. DVPP se uskutečňuje podle Plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků, který vychází z priorit školy, zohledňuje individuální požadavky pedagogů, podporovány jsou jejich zahraniční výjezdy. Pozitivním jevem je, že se vzdělávání účastní také pracovnice školní jídelny. Nové poznatky jsou dále předávány, vyhodnocování a individuální plán dalšího vzdělávání projednává ředitel školy pravidelně v rámci hodnotícího učitelského portfolia. Současný systém vzdělávání tak podporuje realizaci ŠVP ZV a směřuje převážně do oblasti nových trendů ve vzdělávání a moderních metod a forem výuky.

Materiálně technické podmínky školy jsou na velmi kvalitní úrovni. Jejich obnova a rozvoj jsou realizovány promyšleně a efektivně. Investice a opravy proběhly např. formou rekonstrukce sociálního zařízení, vybudováním bezbariérového vchodu do školní jídelny nebo vybavováním učeben, které jsou esteticky zařízené. Postupně je modernizována didaktická technika, pro jejíž nákup jsou využívány i mimorozpočtové zdroje, stejně jako pro realizaci projektů.

Pedagogové a žáci se dlouhodobě zapojují do množství projektů na školní, krajské, národní i mezinárodní úrovni, které přispívají ke zvyšování kvality a podmínek vzdělávání i ověřování výsledků vzdělávání (např. *Naše cesty k učení*, *Cesty ke kariéře*, *Efektivní využití interaktivní tabule ve výuce*, *Výuka angličtiny napříč předměty na ZŠ, G a SOŠ*, *Waterproject*). Připraven je projekt *Cesty k aktivnímu učení*. Jako příspěvková organizace hospodaří škola s finančními prostředky ze státního rozpočtu, tj. s přímými náklady na vzdělávání a s účelově určenými finančními prostředky na rozvojové programy. Finanční prostředky poskytnuté zřizovatelem jsou využívány na zabezpečení provozu školy, v roce 2011 obdržela škola např. i účelové dotace: z rozpočtu Kraje Vysočina na podporu projektu *Veletrh zdraví*, od Magistrátu města Jihlavy na dofinancování vzdělávání dětí se SVP, od statutárního města Jihlava na studijní cestu učitelů školy – Purmerend. Škola

hospodaří i s vlastními příjmy, s příjmy ze schválené doplňkové činnosti, získala také věcné dary (např. knihy, interaktivní tabuli, interaktivní učebnice). Dalším zdrojem příjmů v letošním školním roce jsou pro školu finanční prostředky z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost projektu *Cesty ke kariéře*.

Důležitou součástí života školy je spolupráce s mnoha různými partnery. S dalšími školami spolupracuje na projektech a mnoha dalších akcích, mimo obvyklé spolupráce např. se zřizovatelem, školskou radou či zástupci tříd, škola udržuje i mezinárodní partnerské kontakty. Aktivně se na dění ve škole podílí Rada rodičů, která podporuje školu také finančně.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je vykonávána v souladu s rozhodnutím o zařazení do školského rejstříku.

ŠVP ZV a školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání vyžadují dílčí doplnění. Škola však již v současné době přijímá průběžně opatření k odstranění tohoto nedostatku. Naplňování a realizace ŠVP ZV je na příkladné úrovni.

Škola zajišťuje rovný přístup při přijímání ke vzdělávání, vytváří kvalitní podmínky pro zohledňování vzdělávacích potřeb žáků v průběhu vzdělávání včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Škola cíleně vytváří vhodné podmínky pro bezpečné prostředí a zdravý vývoj žáků.

Finanční prostředky byly ve sledovaných oblastech efektivně využívány ve shodě s cíli a prioritami školy. Škola se aktivně zapojuje do projektů a hledá další finanční zdroje, které jsou efektivně využívány ke zvyšování kvality vzdělávání.

Vzdělávací a výchovná činnost školy, projektová činnost a množství dalších aktivit, které nemohly být v plném rozsahu zachyceny v inspekční zprávě vzhledem k jejich množství, podporují a umožňují rozvoj funkčních gramotností a klíčových kompetencí žáků na vynikající úrovni.

Řízení školy i participace poradních orgánů a pedagogických pracovníků na činnosti školy je nadstandardní. Pedagogové využívali ve výuce inovativní metody a přístupy, vedli žáky k aktivní účasti ve výuce, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Celkově lze úroveň vzdělávání ve škole hodnotit jako nadstandardní.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků ve školních vzdělávacích programech ve lhůtě do 30. června 2012. Oznámení zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Štáflova 2003, 580 01 Havlíčkův Brod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Dagmar Formánková, školní inspektorka

Dagmar Formánková v. r.

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Eva Kořínková v. r.

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Dana Kuličková v. r.

V Havlíčkově Brodě 6. března 2012

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Pavel Říha, ředitel školy

Pavel Říha v. r.

V Jihlavě 19. 3. 2012

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.